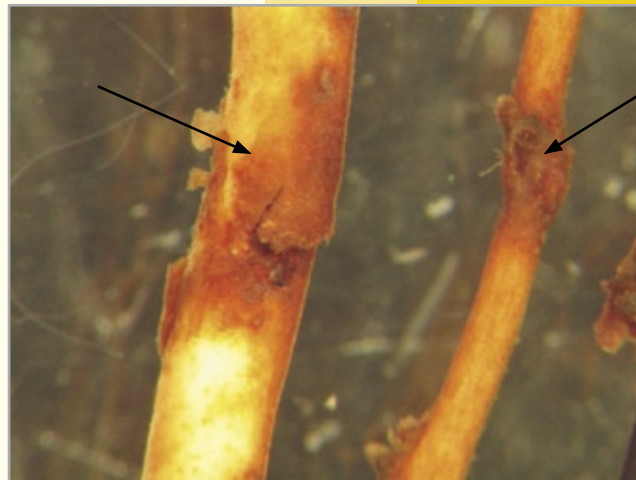


## ***Pratylenchus* spp.**

### **Korzeniaki**



Rośliny ziemniaka zamierające w wyniku porażenia przez korzeniaka szkodliwego



Objawy porażenia (skorkowacenia) na korzeniach róży

# ***Pratylenchus* spp.**

## **Korzeniaki**

**Rośliny żywicielskie:** Drzewa i krzewy owocowe, ozdobne i leśne, oraz liczne rośliny zielne: zboża, trawy, okopowe, warzywa i rośliny ozdobne. W Polsce znaczenie gospodarcze ma praktycznie tylko korzeniak szkodliwy (*Pratylenchus penetrans*) wywołujący szkody przede wszystkim w uprawach roślin sadowniczych, ogrodniczych i ozdobnych. Inne gatunki, w tym najczęściej notowane u nas *P. neglectus* i *P. crenatus* nie osiągają w glebie tak wysokich zagęszczeń, aby mogły być szkodliwe.

**Objawy występowania:** Szkodniki pasożytują na korzeniach jako endopasożyty, a rzadziej ektopasożyty (*P. thornei*). Porażone korzenie pokrywają się nekrotycznymi plamami, z czasem czernieją, natomiast system korzeniowy ulega silnej redukcji, wliczając w to całkowity brak korzeni bocznych. Ponadto, korzenie porażone przez nicienie łatwo są porażane przez patogeniczne grzyby glebowe. W wyniku uszkodzenia korzeni wzrost roślin jest słabszy, co doprowadza do zahamowania wzrostu, żółknięcia liści oraz więdnienia, a nawet zamierania roślin.

**Biologia:** Wszystkie stadia larwalne i dorosłe samice są inwazyjne i zdolne do проникnięcia z gleby do korzeni oraz opuszczenia ich w każdym miejscu. Nicienie przenikając do tkanki korzeni drążą rozległe jamy. Zniszczone fragmenty korzeni są opuszczane przez korzeniaki, które przenoszą się na części nie uszkodzone. W zaschniętych korzeniach nicienie giną. Niektóre gatunki, takie jak korzeniak szkodliwy, rozmnażają się płciowo, podczas gdy u innych rozmnażanie jest wyłącznie partenogenetyczne. Pełny cykl rozwojowy korzeniaka szkodliwego trwa 30-98 dni. W naszych warunkach klimatycznych w gruncie rocznie rozwija się około 5 pokoleń tego szkodnika.

**Termin lustracji i pobieranie prób:** Inspekcje i pobieranie prób należy przeprowadzać w uprawach gruntowych i szklarniowych przez cały sezon wegetacyjny. Do analiz pobierać rośliny wykazujące zahamowanie wzrostu, niedorozwój części nadziemnej i podziemnej, posiadające nekrotyczne plamy na korzeniach, itp., a w przypadku ich braku, gdy konieczne jest przeprowadzenie badań laboratoryjnych - materiał losowo pobrany. Dodatkowo wskazane jest pobranie prób gleby z miejsca uprawy, a zwłaszcza z okolicy bryły korzeniowej roślin. Pobrany materiał roślinny i glebę należy odpowiednio zapakować i jak najszybciej przekazać do badań laboratoryjnych.

